

శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యులవారి

వివేకచూడామణి -4

:వ్యాఖ్యత :

“అభినవ వ్యాస” , “జ్ఞానప్రపూర్ణ”

శ్రీ దేవినెట్టి చలపతిరావు B.Sc[Ag]

వ్యవస్థాపకులు

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన పీఠం : చిలకలూరిపేట.

Website : WWW.SRICALAPATHIRAO.COM

Email : care@sricalapathirao.com

Contact : +91 80085 39770 / +91 98862 65225

పూజ్య గురుదేవులు

జ్ఞానప్రపూర్ణ
శ్రీ దేవిరెడ్డి చలపతిరావు గారు B.Sc., (Ag)
వ్యవస్థాపకులు : ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం, చిలకలూరిపేట

Contact : (Mobile) 80085 39770 / (Land Line) 08647 254716

Email : care@srichalathirao.com

Visit www.srichalathirao.com to listen Pravachanas

X. తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు - మెలకువలు

- శ్లో|| దృశ్యం ప్రతీతం ప్రవిలాపయన్
సన్యాత్రమానంద ఘనం విభావయన్
సమాహితః సంబహీరంతరం వా
కాలం నయేధాః సతి కర్తృబంధే || **320**
- శ్లో|| ప్రమాదో బ్రహ్మనిష్ఠాయాం న కర్తవ్యః కదాచన
ప్రమాదో మృత్యులిత్యాహ భగవాన్ బ్రహ్మణః సుతః **321**
- శ్లో|| న ప్రమాదాదనర్థోన్యో జ్ఞానినః స్వస్వరూపతః
తతో మోహస్తతోహం భీస్తతో బంధస్తతో వ్యధా **322**
- శ్లో|| విషయాభిముక్షం దృష్ట్వా విద్వాంసమపి విస్మృతిః
విక్షేపయతి భీదోషైర్యోషా జారమివ ప్రీయం **323**
- శ్లో|| యథా ప్రకృష్టం శైవాలం క్షణమాత్రం న తిష్ఠతి
ఆవృణోతి తథా మాయా ప్రాజ్ఞం వాపి పరాజ్ఞుఖం **324**
- శ్లో|| లక్ష్మ్యచ్యుతం చేద్యది చిత్త మీషన్
బహీర్ముఖం సన్ని పతేత్త తస్తతః
ప్రమాదతః ప్రచ్యుత కేలికందుకః
సోపానపంక్తా పతితో యథా తథా **325**
- శ్లో|| విషయేష్వావిశచ్ఛేతః సంకల్పయతి తద్గుణాన్
సమ్యక్ సంకల్పనాత్ కామః కామాత్పుంస ప్రవర్తనం **326**
- శ్లో|| తతః స్వరూపవిభ్రంశో విభ్రష్టస్తు పతత్యధః
పతితస్యవినా నాశం పునర్ నారోహ ఈక్ష్యతే **327**

శ్లో|| సంకల్పం వర్జయేత్తస్మాత్ సర్వానర్థస్య కారణం
 అపధ్యానిహి వస్తునివ్యాధిగ్రస్తా యథోత్ సృజేత్ 328

శ్లో|| అతః ప్రమాదాన్న పరోస్తి మృత్యుర్
 వివేకినో బ్రహ్మవిదః సమాధౌ
 సమాహితః సిద్ధిముపైతి సమ్యక్
 సమాహితాత్మా భవ సావధానః 329

XI ఉన్న ఏకైక సత్యంలో - అనేకత్వం లేదు

శ్లో|| జీవతో యస్య కైవల్యం విదేహీ చ స కేవలః
 యత్ కించిత్ పశ్యతో భేదం భయం బ్రూతే యజుః శృతిః 330

శ్లో|| యదా కదా వాపి విపశ్చిదేష
 బ్రహ్మాణ్యనంతేప్యణు మాత్రభేదం
 పస్యత్యధాముష్య భయం తదైవ
 యద్వీక్షితం భిన్నతయా ప్రమాదాత్ 331

శ్లో|| శృతిస్త్పతి న్యాయశతైర్నిషిద్ధే
 దృశ్యేత్ర యః స్వాత్మమతిం కరోతి
 ఉపైతి దుఃఖోపరి దుఃఖజాతం
 నిషిద్ధకర్తా స మలింలుచో యథా 332

శ్లో|| సత్యాభిసంధానరతో విముక్తో
 మహత్త్వమాత్మీయముపై తి నిత్యం
 మిధ్యాభిసంధానరతస్తు నశ్యేత్
 దృష్టం తదే తద్యద చౌర చౌరయోః 333

శ్లో|| యతిరసదనుసంధిం బంధహేతుం విహాయ
 స్వయమయమహమస్తీ త్యాత్కదృష్టైవ తి ష్టేత్
 సుఖయతి నను నిష్ఠా బ్రహ్మణి స్వానుభూత్యా
 హరతి పరమవిద్యా కార్యదుఃఖం ప్రతీతం **334**

శ్లో|| బాహ్యనుసంధిః పరివర్తయేత్ఫలం
 దుర్యాసనామేవ తతస్తతోధికాం
 జ్ఞాత్వా వివేకైః పరిహృత్య బాహ్యం
 స్వాత్మానుసంధి విదధీతి నిత్యం **335**

శ్లో|| బాహ్యే నిరుద్ధే మనసః ప్రసన్నతా
 మనః ప్రసాధే పరమాత్మదర్శ్నం
 తస్మిన్ సుదృష్టే భవబంధనాశో
 బహిర్ నిరోధః పదవీ విముక్తేః **336**

శ్లో|| కః పండిత స్సన్ సదసద్వివేకీ
 శ్రుతిప్రమాణః పరమార్థ దర్శీ
 జానణి కుర్యాదసతోవలంబం
 స్వపాతహేతోః శ్శిశువన్తు ముక్షుః **337**

శ్లో|| దేహాది సంసక్తి మతో న ముక్తి
 ర్ముక్తస్య దేహాద్యభిమత్యభావః
 సుప్తస్య నో జాగరణం న జాగ్రతః
 స్వప్నస్త యోర్ భిన్నగుణా శ్రయత్వాత్ **338**

XII ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి - రహస్యం

శ్లో|| అంతర్బహిః స్వం స్థిరజంగమేషు
 జ్ఞాత్వాత్మనాధారతయా విలోక్య
 త్యక్తాభిలోపాధిర ఖండరూపః
 పూర్ణాత్మనా యః స్థిత ఏష ముక్తః 339

శ్లో|| సర్వాత్మనా బంధ విముక్తి హేతుః
 సర్వాత్మభావాన్న పరోస్తి కశ్చిత్
 దృశ్యాగ్రహే సత్యుపపద్యతేసా
 సర్వాత్మ భావోస్య సదాత్మనిష్ఠయా 340

శ్లో|| దృశ్యస్యాగ్రహణం కథ న్ను ఘటతే దేహోత్మనా తిష్ఠతో
 బాహ్యోర్ధానుభవ ప్రసక్త మనసస్తత్తత్ క్రియాం కుర్వతః
 సన్నస్త్వాభిలధర్మ కర్మ విషయైర్ నిత్యాత్మనిష్ఠా పరైః
 తత్త్వజ్ఞైః కరణీయమాత్మని సదానందేచ్ఛ భిర్యత్నతః 341

శ్లో|| సర్వాత్మసిద్ధయే భిక్షోః కృతశ్రవణ కర్మణః
 సమాధిం విదధాత్యేషా శాంతో దాంత ఇతి శ్రుతిః 342

శ్లో|| ఆరూఢశక్తే రహమో వినాశః
 కర్తుమ్న శక్యః సహసాపి పండితైః
 యే నిర్వికల్పాఖ్యసమాధినిష్ఠలా
 స్తానంతరానంతభవా హీ వాసనాః 343

శ్లో|| అహంబుద్ధ్యేవ మోహిన్యా యోజయిత్వావృతేర్ బలాత్
 విక్షేపశక్తిః పురుషం విక్షేపయతి తద్ గుణైః 344

శ్లో|| విక్షేపశక్తి విజయో విషమో విధాతుం
 నిః శేషమావరణశక్తి నివృత్త్యభావే
 దృగ్ దృశ్యయోః స్ఫుటపయోజల వద్విభాగే
 నశ్యేత్త దావరణమాత్మని చ స్వభావాత్
 నిః సంశయేన భవతి ప్రతిబంధశూన్యో
 విక్షేపణం నహి తదా యది చేన్ మృషార్థే 345

శ్లో|| సమ్యక్ వివేకః స్ఫుటబోధజన్యో
 విభజ్య దృగ్ దృశ్యపదార్థ తత్త్వం
 భనత్తి మాయాకృత మోహబంధం
 యస్మాద్విముక్త స్య పునర్న సంసృతిః 346

శ్లో|| పరావరైకత్వ వివేకవహ్ని
 ర్ధహత్యవిద్యాగహనం హ్యశేషం
 కిం స్యాత్పునః సంసరణస్య బీజ
 మద్వైతభావం సముపేయుషోస్య 347

శ్లో|| అవరణస్య నివృత్తిర్భవతి చ సమ్యక్పదార్థ దర్శనతః
 మిథ్యాజ్ఞానవినాశస్త ద్వద్విక్షేపజనిత దుఃఖనివృత్తిః 348

XIII కారణం, కార్యం, మిథ్య

శ్లో|| ఏతత్త్రితయం దృష్టం సమ్యగ్రజ్ఞస్వరూపవిజ్ఞానాత్
 తస్మాద్వస్తుసతత్త్వం జ్ఞాతవ్యం బంధముక్తయే విదుషా 349

శ్లో|| అయోగ్నియోగాదివ సత్ సమన్వయా
 న్నాత్రాది రూపేణ విజ్యంభతే ధీః

తత్కార్యమేత త్రితయం యతో మృషా

దృష్టం భ్రమస్వప్న మనోరథేషు

350

శ్లో|| తతో వికారాః ప్రకృతేరహమ్ముఖా

దేహోవసానా విషయాశ్చ సర్వే

క్షణేన్యధాభావితయా హ్యమీషా

మసత్త్వమాత్మా తు కదాపి నాన్యధా

351

శ్లో|| నిత్యాద్వయాఖండ చిదేకరూపో

బుద్ధ్యాదిసాక్షిఈ సదసద్వి లక్షణః

అహంపదప్రత్యయ లక్షితార్థః

ప్రత్యక్ సదానంద ఘనః పరాత్మా

352

శ్లో|| ఇత్థం విపశ్చిత్ సదసద్విభజ్య

నిశ్చిత్వ తత్త్వం నిజబోధ దృష్ట్వా

జ్ఞాత్వా స్వమాత్మానమఖండబోధం

తేభ్యో విముక్తః స్వయమేవ శామ్యతి

353

